

POSUDEK VEDOUCÍHO KVALIFIKAČNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní bakalářské zkoušce.

DIPLOMANT: **RAŠILOVÁ Antonie**

Obor: Herectví ALD

VEDOUČÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE: Mgr. Karolina Plicková, Ph.D.

Bakalářská diplomová práce Antonie Rašilové nese název **Divadlo. Proč?** Diplomantka si v ní – coby začínající divadelní profesionálka – klade zdánlivě jednoduchou, ve skutečnosti však komplexní, provokativní, až zákeřnou otázku, má-li divadelní tvorba smysl. Tuto otázku navíc autorka nevznáší čistě obecně či řečnický, ale kotví ji velmi konkrétním kontextem, konkrétní situací a jejím osobním zakoušením: „Když vypukla ruská invaze na Ukrajinu, začali jsme všichni pomáhat a dobrovolničit a nedokázala jsem si představit, že mi ještě někdy bude dávat smysl zkoušet představení, učit se nazpaměť text nebo vést hodinové debaty o detailu scénografie,“ píše autorka. „[...] Tak jsem ztratila spolu s motivací tvořit i pocit, že divadlo smysluplné je. Zde, tímto textem, tedy smysl a energii znovu hledám,“ přiznává otevřeně (s. 19). K psaní bakalářské práce tedy vědomě přistupuje jako k procesu, který může mít a mívá performativní povahu, tedy který může něco *udělat*, kterým se může něco *stát* – a který může nést *transformativní potenciál*.

Svoji práci autorka člení na dvě hlavní kapitoly. V první z nich nahlíží ústřední téma *perspektivou diváků* a ptá se, jaké důvody vedou publikum k návštěvě divadla. Ve druhé kapitole autorka zaujímá *perspektivu divadelních tvůrců* a táže se nejen na to, proč divadlo navštěvovat jako divák, ale také proč je vůbec tvořit. Publikum autorka v zásadě rozděluje na *divadelní* a *nedivadelní*, tedy na diváky, kteří se divadlu zároveň profesionálně věnují, nebo na ty, kteří s divadlem profesně spojeni nejsou. Svůj výklad rozšiřuje za pomoci odborné literatury z oblasti divadelní praxe (Barba, Goebbels), sociologie (Goffman) nebo psychologie (Honzák) a čerpá také z aktuálního sociologického průzkumu evropského divadelního publika (výzkum probíhal v letech 2018-2021 v rámci projektu ASSET a vznikl shodou okolností na AMU). Výklad doplňuje o vlastní dílčí anketu provedenou mezi divadelními profesionály a na úplný závěr práce přikládá také určitou argumentační mapu svých vlastních i „nalezených“ odpovědí na titulní otázku.

Téma, které si autorka zvolila k průzkumu, je široké, což s sebou nese výhody i nevýhody. Nevýhodou může být fakt, že se autorka při snaze o postihnoutí rozsáhlého terénu občas nevyhne dílčím generalizacím či zjednodušením. Jako výhoda se ovšem naopak jeví skutečnost, že rozlehlá krajina nabízí příležitost sledovat paralelně mnoho rozmanitých kontextů a hledat v nich potenciální propojení bodů, které jsou od sebe jinak vzdáleny. Autorka této nabídky využívá a uvažuje při svém psaní právě spíše

v ploše než v lineární linii. Její psaní je magmatické, rychlé a skokové; výklad je veden v dynamickém tempu. Diplomantka při psaní mění zoom, přepíná mezi jednotlivými sledovanými oblastmi a navrhuje možné souvislosti (např. postupné usouvzažnění přístupů Eugenia Barby, Johna Cage, odborníků z oblasti psychologie a tvůrců ze skupiny Musaši Entertainment Company). Diskurzivní myšlení se ve výkladu proplétá s myšlením intuitivním. Tento přístup má své jasné opodstatnění: autorka věnuje značnou pozornost nesnadno uchopitelným fenoménům, jako jsou např. implicitní divácké motivace (tedy takové, jichž si divák není plně vědom) nebo příčiny divácké záliby spočívající v záměrném vyhledávání dezorientačních a destabilizačních zážitků.

Po metodologické stránce zaujímá autorka autoetnografický přístup: vychází z osobní vtělené zkušenosti a během psaní zvědomuje vlastní proces myšlení. Při argumentaci vede sama se sebou dialog, skáče si do řeči, klade si překážky a pokouší se je překonávat. Svůj subjektivní postoj zároveň konfrontuje s objektivními daty a poctivě doplňuje o další hlasy. Její metodologické gesto spočívající v pokusu vystoupit během psaní z „divadelnické“ bubliny a nahlédnout realitu v její komplexnosti, považuji za velmi přínosné a odvážné. Autorka na zvoleném tématu pracovala svědomitě a kontinuálně; na základě společných konzultací jsem přesvědčena, že ji titulní otázka skutečně bytostně zajímá. Některé doporučené zdroje zafungovaly v textu nakonec jako samovstřebatelné nitě, byť mohly být ještě zpracovány konkrétněji: např. související pojem „non-art audience“, o němž hovoří divadelní formace Gob Squad (viz *Gob Squad Reader*, 2010, s. 57) nebo kapitola o komunitě z publikace *All about Love* od americké feministické autorky píšící pod pseudonymem bel hooks. Rozsah a způsob zapojení odborné literatury jsou ovšem podle mého názoru v pořádku a text po obsahové i formální stránce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Zcela nad rámec posudku poznamenávám, že zvolené téma, shromážděné argumenty i provedená anketa provokují k dalšímu rozvoji, a to zejména performativní či umělecko-výzkumnou cestou (např. ve formátu *lecture performance*).

Kvalifikační diplomovou práci k obhajobě doporučuji.

Datum: 8. 9. 2022

.....
p o d p i s